

prima instanță: Z. Talpalaru

dosarul nr. 2rac-162/14

instanța de apel: B. Bîrcă, M. Ciugureanu, M. Moraru

DECIZIE

16 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii Galina Stratulat, Elena Covalenco, Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru

examinînd cererea de recurs declarată de către SC „Cambii Iavor” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de de SC „Cambii Iavor” SRL către Întreprinderea de Stat „MoldData” privind obligarea pîrîtului să restabilească drepturile reclamantului asupra domeniului www.sauna.md prin transmiterea acestuia în folosința reclamantului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către SC „Cambii Iavor” SRL, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 21 noiembrie 2011,

c o n s t a ță

La 02 august 2010 SC „Cambii Iavor” SRL s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către ÎS „MoldData” solicitînd obligarea pîrîtului să restabilească drepturile reclamantului asupra domeniului „www.sauna.md” prin transmiterea acestuia în folosința reclamantului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că, la 04.06.2003 între reclamant, în calitate de beneficiar, și pîrît, în calitate de furnizor, a fost încheiat contractul nr. 4/06-03D de prestare servicii înregistrare domenii în zona MD.

Se menționează că la 12.06.2010 reclamantul a descoperit că saitul „www.sauna.md”, care a fost înregistrat de pîrît pe numele SC „Cambii Iavor” SRL în baza contractului indicat, nu funcționează. În vederea elucidării cauzei stopării funcționării saitului, reclamantul s-a adresat printr-un apel telefonic către pîrît, drept răspuns la care unul dintre salariați ai întreprinderii de stat, a comunicat că funcționarea saitului a fost stopată reieșind din neachitarea taxei de abonament de către SC „Cambii Iavor” SRL.

În acest sens, reclamantul menționează că în conformitate cu pct. 2.4 al contractului, beneficiarul s-a obligat să achite taxa de abonament pe termen de cel puțin un an nu mai târziu de 10 zile de la prezentarea de către furnizor prin poșta electronică a facturii. Aceeași modalitate de achitare a taxei de abonament este stabilită și de pct. 3.3 al condițiilor de prestare a serviciilor de înregistrare și menținere a domeniilor în zona MD, care stabilește, că la expirarea termenului, beneficiarul achită costul pentru încă o perioadă de cel puțin un an, nu mai târziu de zece zile de la prezentare de către furnizor prin poșta electronică sau fax a contului de plată. Din prevederile contractuale rezultă că plata taxei de abonament se efectuează anual în termen de 10 zile de la prezentarea de către furnizor a unei facturi de plată, care în această situație este document-reper pentru determinarea scadenței obligațiilor de plată.

Mai indică, reclamantul, că nu a primit de la furnizor factura de plată pentru anul 2010-2011, nici prin poșta electronică, nici prin fax și anume din aceste considerente nu a achitat taxa de abonament. Respectiv la 11. 07.2010, fără o preîntâmpinare prealabilă, saitul companiei a fost deconectat.

Reclamantul consideră acțiunile legate de stoparea funcționării domeniului ca ilegale, și solicită admiterea acțiunii cu obligarea pârîtului să restabilească drepturile asupra domeniului www.sauna.md. prin transmiterea acestuia în folosință.

Prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 21.11.2011, cererea de chemare în judecată înaintată de către SC „Cambii Iavor” SRL a fost respinsă.

La data de 23.03.2012, cu respectarea termenului legal, SC „Cambii Iavor” SRL a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2013 s-a respins apelul declarat de către SC „Cambii Iavor” SRL, cu menținerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 21.11.2011.

La 24 decembrie 2013 SC „Cambii Iavor” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că atît prima instanță cît și instanța de apel a emis decizia nominalizată cu încălcarea normelor de drept material și procesual, nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, nu s-a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat eronat legea, iar instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel.

Invocă că SC „Cambii Iavor” SRL nu a primit din partea ÎS „MoldData” nici o declarație cu privire la rezilierea unilaterală a contractului, astfel contractului nr. 4/06-03D nu a pierdut forța sa juridică și continuă să producă efecte juridice asupra

părților contractante. Respectiv transmiterea terței persoane drepturilor, asupra domeniului poate fi calificată ca o încălcarea gravă a normelor contractuale.

Se indică că potrivit informației obținute de la funcționarii ÎS „MoldData” chiar în ziua deconectării, domeniul www.sauna.md, care aparține SC „Cambii Iavor” SRL, a fost rezervat de către compania Mediateh, iar la 12.07.2010 Mediateh a achitat taxa de abonament anuală și a primit domeniul respectiv în posesie și folosință.

Prin urmare, ÎS „MoldData” a transmis domeniul unei persoane terțe, înainte de rezilierea contractului nr. 4/06-03D cu SC „Cambii Iavor” SRL ceea ce contravine prevederilor legislației în vigoare, or pînă în prezent ÎS „MoldData” nu a expediat SC „Cambii Iavor” SRL declarația de reziliere.

Se arată, că instanța de fond și instanța de apel au respins acțiunea SC „Cambii Iavor” SRL către Î.S. „MoldData”, din motivul că SC „Cambii Iavor” SRL nu a prezentat nici o probă relevantă că SC „Cambii Iavor” SRL a primit factura expediată de intimat.

Reieșind din aceea că acțiunea de expediere a facturii prin fax/email a fost săvîrșită de ÎS „MoldData”, SC „Cambii Iavor” SRL nu are posibilitatea reală de a demonstra contrariul. Deci, atît instanța de fond cît și de apel au imputat recurentului o obligației de probare imposibilă de executat.

Cu toate acestea, SC „Cambii Iavor” SRL a depus la instanța de apel la data de 22.01.2013 un demers privind ordonarea expertizei, pentru a elucida faptul expedierii/neprimirii scrisorii cu factura de plată expediate la adresa electronică alexus_ts@yahoo.com și ghies_bogdan@yahoo.com. Însă, instanța de apel a respins demersul SC „Cambii Iavor” SRL, recurentul fiind lipsit de unica posibilitate de a demonstra că ÎS „MoldData” nu a executat obligațiile sale privind trimiterea facturii de plată. Respingerea demersului privind ordonarea expertizei a constituit o încălcare a dreptului recurentului la contradictorialitatea procesului (art. 26 CPC), la egalitatea drepturilor procedurale (art. 22 CPC) și la un proces echitabil (art. 6 CEDO), or instanța de fond și de apel au respins acțiunea SC „Cambii Iavor” SRL pe motivul lipsei probelor, în dobîndirea cărora recurentul a fost refuzat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 22 octombrie 2013 a fost expediată recurentului la 31 octombrie 2013 (f.d. 112). Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 decembrie 2013 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SC „Cambii Iavor” SRL întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței

de apel, și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii depuse de SC „Cambii Iavor” SRL, pe care a respins-o ca nefondată, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a concluzionat că *SC „Cambii Iavor” SRL nu a prezentat instanței nici o probă prin care să confirme faptul, că pîrîtul nu a respectat prevederile contractului, și astfel s-a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea.*

Totodată, instanța de apel a indicat că SC „Cambii Iavor” SRL, știa că se află în întârziere, deoarece cunoștea condițiile de prestare a serviciilor de care s-a folosit pe perioada anilor 2008-2010 precum și faptul că a recepționat avertizările prin poșta electronică care se efectuează de către un program soft automatizat pentru astfel de sarcini, iar confirmarea trimiterii acestor notificări au fost înregistrate în fișiere text (log-uri) ce se află în baza de date a întreprinderii.

La caz, instanța de recurs constată, însă, că contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavînd putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator reținut de prima instanță, precum normele de drept ce reglementează acest aspect.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Instanța de recurs constată, însă, că contrar prevederilor art. 373 alin. (1) CPC, instanța de apel nu a verificat, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță, dar a copiat mot-a-mot hotărîrea primei instanțe, prin urmare, decizia instanței de apel este nemotivată. Or, judecînd în echitate, instanța de apel, urma să se expună asupra tuturor motivelor invocate în apel, în privința circumstanțelor și raporturilor juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și asupra probelor examinate în prima instanță.

Reieșind din materialele cauzei, se atestă că la 04.06.2003 între reclamant, în calitate de beneficiar, și pîrît, în calitate de furnizor, a fost încheiat contractul nr. 4/06-03D de prestare servicii înregistrare domenii în zona MD (f.d. 6-7).

Conform pct. 2.4 al contractului, beneficiarul s-a obligat să achite taxa de abonament pe termen de cel puțin un an nu mai târziu de 10 zile de la prezentarea de către furnizor prin poșta electronică a facturii. Aceeași modalitate de achitare a taxei de abonament este stabilită și de pct. 3.3 al condițiilor de prestare a serviciilor de înregistrare și menținere a domeniilor în zona MD, care stabilește, că la expirarea termenului, beneficiarul achită costul pentru încă o perioadă de cel puțin un an, nu mai târziu de zece zile de la prezentare de către furnizor prin poșta electronică sau fax a contului de plată. Din prevederile contractuale rezultă că plata taxei de abonament se efectuează anual în termen de 10 zile de la prezentarea de către furnizor a unei facturi de plată, care în această situație este document-reper pentru determinarea scadenței obligațiilor de plată.

Conform pct. 3.7. al contractului menționat, pentru neachitarea la timp cât și pentru nerespectarea condițiilor contractului, furnizorul dispune de dreptul de a anula domeniile de înregistrare.

Totodată conform pct. 5.2 al aceluiași contract, în absența unei notificări prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție poștal trimisă de către beneficiar furnizorului cu cel puțin o lună înainte de expirarea termenului de valabilitate a contractului, acesta va fi prelungit automat pentru o perioadă nedeterminată.

Astfel, în speța supusă litigiului, de către recurent, atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel, a fost invocat faptul că din partea intimatului-pârât nu a fost expediată o careva factură de plată, nici prin poșta electronică sau fax. În confirmarea pretențiilor sale, recurentul în instanța de apel a solicitat numirea unei expertize tehnice pentru stabilirea faptului dacă la 13 iunie 2010 pe adresele electronice „poștale alexus_ts@yahoo.com” și „ghies_bogdan@yahoo”, au fost primite careva mesaje de la molddata.md, și care este conținutul acestora, demers care de către instanța de apel, prin încheierea din 22 ianuarie 2013 a fost respins pe motivul că nu sunt necesare cunoștințe speciale din domeniu pentru elucidarea circumstanțelor necesare pentru examinarea cauzei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel este adoptată, și în contradicție cu prevederile art. 148 CPC, deoarece la caz, sunt necesare cunoștințe speciale de domeniu, pentru stabilirea faptului dacă de către recurentul SC „Cambii Iavor” SRL au fost primite careva facturi de plată din partea intimatului.

Instanța de recurs ține să menționeze că de către intimatul ÎS „MoldData” în cadrul examinării cauzei a fost prezentată informația că la adresele electronice poștale alexus_ts@yahoo.com și ghies_bogdan@yahoo pe data de 26.05.2010 au fost expediate scrisori electronice, care în opinia acestuia confirmă că recurentul a primit facturile menționate (f.d. 26). Însă această informație prezentată nu poate constitui drept probă în vederea respingerii pretențiilor reclamantului, pe motiv că vine în

contradicție cu actul nr. 13 întocmit de către Decanul Facultății Calculatoare, Informatică și Microelectronică a Universității Tehnice a Moldovei (f.d. 101-102), asupra căruia instanța de apel nu a dat nici o apreciere, în care se invocă că informația prezentată de intimat nu confirmă transmiterea sau recepționarea mesajelor electronice prin e-mail și/sau fax.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că instanța de apel nu a constatat faptul dacă de către recurentul SC „Cambii Iavor” SRL au fost primite careva facturi de plată din partea intimatului, și astfel se impune necesitatea efectuării unei astfel de expertize, deoarece la caz sunt necesare cunoștințe speciale de domeniu informaticii.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că instanțele inferioare au examinat cauza în baza copiilor documentelor. Astfel la materialele cauzei sunt anexate în copii contractul nr. 4/06-03D din 04 iunie 2003 (f.d.6-7) precum și răspunsul la cererea prealabilă din 13.07.2010 (f.d. 9-10).

În conformitate cu art. 138 alin. (1) și (4) CPC, înscrisurile se depun în judecată de către părți și de alți participanți la proces. Înscrisul se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele pricinii trebuie confirmate numai cu documente în original sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri când instanța consideră necesară prezentarea originalului.

În contextul normei citate, instanța de recurs reține că, înscrisurile indicate mai sus sunt anexate în copii (xerox) neautentificate în modul stabilit de lege, fapt ce duce la imposibilitatea verificării veridicității înscrisurilor, și prin urmare nu permite instanței de recurs să se expună asupra legalității acestora, prin urmare constituie temei de rejudecare a pricinii.

Acest aspect indică la examinarea superficială de către instanța de apel a pricinii cu care a fost investită. Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor constatate. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărîrea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Cambii Iavor” SRL este întemeiat, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărîre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către SC „Cambii Iavor” societate cu răspundere limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de de SC „Cambii Iavor” SRL către Întreprinderea de Stat „MoldData” privind obligarea pîrîtului să restabilească drepturile reclamantului asupra domeniului www.sauna.md prin transmiterea acestuia în folosința reclamantului, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru